

2018KO GSEF — BILBO ADIERAZPENA

2018ko urriaren 3a – Bilbo (Espainia)

2018ko Ekonomia Sozialerako Mundu Foroan —GSEF2018, Bilbon— parte hartu dugun 84 herrialdetako 1.700 pertsonak adierazi egiten dugu, herritar guztiei, inor baztertu gabe, eta planetari onura ekarriko dien garapen ekonomikoa gauzatuko bada, demokraziaren, justizia sozialaren, elkartasunaren, dibertsitatearen eta bakearen printzipioetan oinarrituta egon beharko duela.

Gaur egungo testuingurua

Gaur egungo erronkak inoiz baino abiadura eta irismen handiagoz gertatzen ari dira. Teknologia disruptiboak eta adimen artifiziala, klima-aldaketa, globalizazioa, migrazioa eta demografia-aldaketak bestelako errealitatea osatuz doaz, eta egungo garapen-eredua gogor saiatzeko ari da errealitate horretara egokitzen. Gure lan-merkatua ere azkar eraldatzen ari da, eta gero eta gehiago dira laneko eskaintza mota ezegonkorrak eta ezohikoak. Agerikoa da, beraz, lanaren etorkizunari heltzeko estrategia berriak diseinatu beharra dagoela. Horren harira, politika berriak behar ditugu, hiriekin eta erkidegoekin lan duina, gizarte-babesa eta guztientzako onura ziurtatzeko erronkei aurre egin ahal diezaieten. Helburu hori lortzeko, ordea, ezinbestekoa da alderdi interesdunek parte-hartze handiagoa izatea. Politika publikoen eraikuntza bateratua gizarte-ekonomian txertatuta dago, gaur egun.

Termino ezberdinak erabili arren, gizarte-ekonomian eta gizarte-ekonomia solidarioan balio berak lantzen dira, hau da, lehentasuna pertsonen ematea (eta ez kapitalari), gobernantza demokratikoa eta trantsizio ekologikoa eta bidezkoa egiteko konpromisoa. Herrialde eta eskualde askotako azken joerak erakusten dute gazteek gero eta garrantzi handiagoa ematen dietela balio eta printzipio horiei, eta sektore guztietan balio eta printzipio horiek ezartzen lagundu nahi dutela, elkarlanaren bidez.

Era berean, jakitun gara garapen jasangarrirako 17 helburuak kokatu behar direla, garapen jasangarrirako agenda 2030erako bete ahal izateko. Gizarte-ekonomiaren eta gizarte-ekonomia solidarioaren ekarpena funtsezkoa da gizarte jasangarria, inklusiboa, indartsua eta malgu eraikitzeko; eta Nazio Batuen Erakundeko agentziek, gobernuek eta gizarte zibilak gero eta argiago ikusten dute oinarritzak dela, helburuok betetze aldera. Izan ere, gaur egun, eragile eta sare asko ahalegin oso handiak egiten ari dira arlo horretan. «The World Forum of Local Economic Development» eta «Localizing SDGs» lineako baliabideak dira, eta oso ondo erakusten dute helburuak bideratzeko eta munduan kokatzeko egiten ari den lana.

Gizarte Ekonomiarekiko eta Gizarte Ekonomia solidarioarekiko konpromisoa

Estatuko, eskualdeko eta tokiko gobernu askok esparru-legeak eta politika publikoak ezarri dituzte, gizarte-ekonomiako eta gizarte-ekonomia solidarioko enpresei eta erakundeei laguntza emateko. Xedea irtenbide berri eta eraginkorrek topatzea da, ekonomia-sektore guztietan tokiko beharrei erantzun ahal izateko. Horrez gain, partaidetza-aurrekontuak, tokiko moneta eta finantzaketa solidarioko mekanismoak ere bultzatu dituzte. Bestalde, kontratazio publikoetan klausula espezifikoak ere sartu dira. Neurri, lege eta politika horiek bi

xede betetzen ari dira: batetik, tokiko jardunbideak lurraldeetan zehar zabaltzea eta eskalatzea; eta, bestetik, aldaketa sistemikoaren katalizatzaileak izatea makro mailan, non gizarte-ekonomiak eta gizarte-ekonomia solidarioak demokrazia eta gure gizartearen eraldaketa inklusiboa bultzatzeko jarduten baitute.

Tokiko garapen inklusiboa eta jasangarria sustatzeko balioak eta lehiakortasuna

Gizarte-ekonomiako eta gizarte-ekonomia solidarioko enpresak eta erakundeak bideragarriak eta eraginkorrek dira; baina, horrez gain, gizarte-balioa eta itzulkin ekonomikoa ere sortzen dituzte. Haien jarduerak inpaktua sortzen du gizartean, eta, gainera, itzulkin ekonomikoak erkidegoan edo erakundearen berrirori inbertitzeko erabiltzen dituzte; hartara, etengabea da haien xedea betetzeko gaitasuna. Horretan datza, hain zuzen, haien lehiakortasuna.

Tokian kokatuta, ingurumena zaintzen dute, kontuan hartzen baitute beren jarduerak ingurumenean sortzen duten inpaktua. Gizarte-ekonomiako eta gizarte-ekonomia solidarioko enpresek eta erakundeek lan duina sustatu eta sortzen dute, justizia sozialaren eta lan-eskubideak errespetatzearen aldeko balioetan oinarrituta daudelako. Subiranotasuna eta gardentasuna nabariagoak dira enpresa eta erakunde horietako hornidura-kateetan, eta erkidegoaren beharrak aintzat hartzen dituzte, ondasunak eta zerbitzuak emateko. Izan ere, gobernantza demokratikoa eta kudeaketa-jardunbideak muinean dituzte.

Gutxiengoan eta egoera ahulagoan dauden taldeen inklusioa —emakumeena, pertsona gazteena, zaharrena, desgaitasuna dutenena— sustatzeko konpromisoa azpimarratzen dute balio eta printzipio horiek. Horrez gain, elkartasunean eta konfiantzan errotuta dagoen gizarte baketsu, indartsu eta ireki baten zutabe nagusiak dira.

Erabakiak

Montrealgo 2016ko Adierazpena oinarri hartuta, guk, gizarte-ekonomiako eta gizarte-ekonomia solidarioko enpresetako eta erakundeetako, tokiko gobernuetako eta eskualdeko gobernuetako ordezkariok, beste bazkide batzuekin batera, honako konpromiso hauek hartzen ditugu:

- Jarraitu egitea politika publikoak batera eraikitzen eta garatzen, bai eta gure hiriek eta erkidegoek aurre egin behar dieten erronka nagusietan dugun eginkizun garrantzitsua berresten ere.
- Lehentasuna ematea gizarte zibilaren ekarpena bultzatzen eta koordinatzen duten prozesuak eta foroak sustatzeko eta finantzatzeko lanari, eta helburu horiek lortzeko ahalegina egiten jarraitzea.
- Gizarte-ekonomiako eta gizarte-ekonomia solidarioko entitateen beharrak eta trebetasunak identifikatzeko eta entitate horien eragina neurtzen duten ikerketak aintzat hartzea eta horretarako laguntza ematea, maila guztietako eragileen jakintza hobetzeko eta jardunbide egokiak zabaltzen laguntzeko.
- Estatu kideei proposatzea Nazio Batuen Erakundeari eskatzea gizarte-ekonomia solidarioari buruzko ebazpen bat eman dezan.
- Lurraldeen arteko loturak garatzeko elkarlan handiagoa egitea (hirietan eta landa-inguruetan) eta koherentzia politikoa gobernu-eremu guztietan handitzeko lana egitea (tokiko, eskualdeko, estatuko zein nazioarteko eremuetan).
- Finantzatze etikoa, alternatiboa eta solidarioa, bai eta tokiko aurrezkiak ere, bideratzea, gizarte-ekonomia eta gizarte-ekonomia solidarioa gehiago garatzen

laguntzeko.

- Ingurumen-jardunbideak hobetzea, produkzio- eta kontsumo-zirkuituetan gardenagoak izateko, behar dugun trantsizio ekologikoa modu bidezkoan gerta dadin.

Gutako bakoitzak —gizarte-ekonomiako eta gizarte-ekonomia solidarioko entitateetako ordezkariok, gobernuok, unibertsitateok, ikerketa-institutuok, NBEk eta beste nazioarteko erakunde batzuek— dituen eginkizuna, erantzukizuna eta indarra baliatuz ahaleginduko gara erabaki horiek betetzen, eta elkarlana egingo dugu, tokiko garapena inklusiboa, bidezkoa, indartsua, malgua eta jasangarria izan dadin.